

Magángyógyszer társadalombiztosítási ellenőrzésének tapasztalatai

Kerekesné dr. Nemes Mária

A 9/1990. (III. 28.) SZEM rendelet engedélyezte a magángyógyszerészi tevékenységet, melynek következtében 40 évvel a gyógyszertárak államosítása után megnyílt a fővárosban az első magángyógyszertár. A magángyógyszertárak száma azóta dinamikusan növekedett, jelenleg 306 magángyógyszerésszel áll a társadalombiztosítás szerződéses jogviszonyban.

A 23/1988 (XII. 24.) sz. rendelet értelmében a társadalombiztosítás gyógyszertámogatási előleget biztosít a magángyógyszerész részére is.

A 19/1991 (XI. 5.) NM sz. rendelet a tb. ellenőrzési tevékenységét szabályozza. A három éves ellenőrzési tapasztalat azt mutatja, hogy az állami és magángyógyszertárak tb. szempontból közel azonos módon dolgoznak, nincs jelentős eltérés a két szektor között.

A rendelet szellemében végzett ellenőrzések a gyógyszertáron belül a számszaki hibák felderítését célozzák, a terápiás hiányosságokra az orvosi rendelők kartondokumentációjának ellenőrzésekor derül fény. A gyógyszertárban tárolt vények ellenőrzése részben helyszínen, részben a megyei egészségbiztosítási pénztáraknál történik

* * *

A 9/1990. (III. 28.) SZEM rendelet feltételeinek megfelelő szakgyógyszerész részére a megyei tisztí főgyógyszerész kiadja a magángyógyszerészi tevékenységet engedélyező határozatot. Az Országos Gyógyszerészeti Intézet által megfelelőnek minősített gyógyszertár a végleges szakhatósági szemle után megnyitható. Ekkor keresheti fel a magángyógyszerész az egészségbiztosítási pénztárat szerződéskötési szándékkal.

Az előzetes forgalmi terv elfogadása után, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár engedélyével a megyei egészségbiztosítási pénztárak kötik meg a szerződést a magángyógyszerésszel. A szerződés részben egy forgalmi terv alapján megállapított gyógyszertámogatási előleg folyósításáról, valamint a mindenkori támogatott gyógyszerforgalom után igénybe vehető támogatásról rendelkezik.

A szerződés megkötése után a társadalombiztosítás – legkorábban a gyógyszertár megnyitásakor – 6 heti tb. támogatott gyógyszerforgalomnak megfelelő támogatási előleget utal át a magángyógyszerész bankszámlájára. A vények alapján kiadott gyógyszerek után járó társadalombiztosítási támogatás elszámolására minden hónap 1-15-ig kerül sor, a tb. gyógyszertámogatás átutalása a számla beérkezését követő 8 napon belül történik meg.

Az egészségbiztosítási pénztárakkal a gyógyszerek után járó társadalombiztosítási támogatás folyósítására kötendő szerződés alapja az

- OGYI szakhatósági (végleges) engedély, melynek melléklelete az OGYI jegyzőkönyv,
- ÁNTSZ határozat a magángyógyszerészi tevékenység folytatásáról és a gyógyszertár megnyitásáról,

- megyei egészségpénztár által elfogadott forgalmi terv, melyet a támogatott gyógyszerek várható 1 havi forgalmát alapul véve számított ki a magángyógyszerész (ez az alapja a 6 heti előlegnek, melyet a nyitás napjától kaphat meg a magángyógyszerész),
- vállalkozási formától függően társasági szerződés, vagy vállalkozói igazolvány,
- bankszámla szerződés, s az ehhez csatlakozó bankszámla felett rendelkező magángyógyszerész aláírási címpéldánya,
- adóbejelentkezési lap.

Az ilyen módon megnyitott új magángyógyszertárak esetében az egészségbiztosítási pénztár 3 hónapos türelmi időt ad ahhoz, hogy a gyógyszertár „beinduljon”. Minden kezdő vállalkozás a nyitás utáni időben azzal a gonddal küzd, hogy még nem ismerik, tehát a tervezett forgalom magasan a realizált fölött van. E három hónap kell, és – tapasztalatok szerint – elegendő is ahhoz, hogy a forgalom beálljon arra a szintre, melyet a magángyógyszerész véleménye, terve alapján a megyei egészségbiztosítási pénztár engedélyezett. Három hónap elteltével plusz-mínusz 15% eltéréssel a valódi forgalomhoz igazítják a kintlévő 6 heti előleget. E kezdeti három hónapban a társadalombiztosítási ellenőrzés arra irányul, hogy megismertessék a magángyógyszerészt a társadalombiztosítási elvárásokkal, segítséget nyújtsanak a gyógyszertámogatás elszámolásához.

A 19/1991. (XI. 5.) NM rendelet szellemében végzett ellenőrzések általában a három hónap eltelte után indulnak meg.

A társadalombiztosítás már 1989-ben meghatározta a vények kezelésével, a támogatás elszámolásával kapcsolatos elvárásait. Eszerint egyértelműen azonosítható kell legyen az expedíált gyógyszer neve, mennyisége, egységnyi fogyasztói ára, a tb. támogatás mértéke, az expedíálás dátuma, a gyógyszertár száma, az expedíáló személy azonosítója. A vények azonosítását sorszámmal kell biztosítani. A fenti adatok regisztrálása számítógéppel, egyéb gépes módszerrel, vagy manuálisan is megoldható.

Ezen elvárások megfelelnek a mindenkori egészségügyi és pénzügyi szabályoknak. Mivel az orvosi vények a társadalombiztosítási elszámolás bizonylatai, s a bizonylatnak megvannak a pénzügyi elvárásai, a társadalombiztosítási elszámolás ezen jogszabályok betartását feltételezi, az ellenőrzések ezek betartatását célozzák.

A társadalombiztosítás ellenőrző főgyógyszerészei a magángyógyszertárakban is a vények alapján végzik ellenőrzésüket. A vények alaki kellékei közül a tb. ellenőrző főgyógyszerészei a dátum, olvasható orvosi bélyegző és orvosi aláírás meglétét ellenőrzik. Mivel a 18/1991. (XII. 24.) SZEM rendelet szakmai követelményként jelöli meg a fejléc kitöltését, az expedíálás tényét bizonyító expedíálási dátumot és a gyógyszerész kézjegyét, így ennek hiányában felhívjuk a szakmai ellenőrzés – a tisztí főgyógyszerész – figyelmét a szakmai hiányosságokra. Amennyiben az orvosi bélyegző, vagy aláírás hiányzik a vényről, annak tb.

támogatását a gyógyszerár elszámolásából levonják. Ezzel a hiányossággal a tapasztalatok szerint igen ritkán találkozunk az ellenőrző szakember, hisz a gyógyszerárban végzett retaxa felderíti ezeket a hibákat, s a gyógyszerészek javítatják a vényeket.

Fontos ellenőrzési szempont, hogy volt-e társadalombiztosítási támogatás hibás kiszámításából eredő többlet támogatási igény. A számítógéppel dolgozó gyógyszerárak ebben a vonatkozásban akkor tudnak véteni, ha a gyógyszerárakat nem tartják folyamatosan karban. Az éppen aktuális társadalombiztosítási támogatás mértékét a Népjóléti Közlöny teszi közzé. A gyógyszerár gyógyszer-törzsének karbantartása a magángyógyászati felelőssége, ellentétben a gyógyszerári központokhoz tartozó gyógyszerárakkal, amelyek központi utasításra végzik el az árkarbantartást, vagy a program rendszergazdája floppy-n küldi meg az aktuális árlistát. A manuális gyógyszerárak hagyományosan taxálnak, a hiba esetleges.

A tévedésből társadalombiztosítási támogatással kiadott nem támogatott gyógyszer tb. támogatása levonásra kerül, ugyanúgy, mint a kézi gyógyszerár részére kiadott gyógyszer támogatása, melynek vényével az orvos nem számolt

el. Ezek is viszonylag ritkán előforduló hibák, melyeknek korrigálása retaxa, vagy tb. ellenőrzés kapcsán történik.

A jelenlegi gyorsan változó támogatási, vagy fogyasztói árak mellett előfordul, hogy téves tb. támogatást számol el a magángyógyászati. Ellenőrzéseink azt bizonyítják, hogy plusz-minusz irányban közel azonos mennyiségben történnek a téves számolásból adódó hibák. Sokszor előfordult, hogy a tb. ellenőrzés derített fényt arra, hogy a magángyógyászati kevesebb tb. támogatást számolt el, mint a vények alapján megilletné. Akár a „+”, akár a „-” korrekciót a következő havi elszámolásból rendezik a megyei egészségügyi pénztárak.

Az elmúlt három év ellenőrzési tapasztalatai azt mutatják, hogy a magángyógyászati igyekeznek megfelelni az elszámolás követelményeinek. A felfedezett hibák az esetek többségében ismeret hiányból, vagy figyelmetlenségből adódtak. Társadalombiztosítási szempontból az állami és magángyógyászati közel azonos színvonalon dolgoznak.

M. Kerekes - Nemes: *Experiences of the supervision of private pharmacies by the social insurance*

Kerekesné dr. Nemes Mária 2092 – Budakeszi Szél u. 54.

Tájékoztatjuk olvasóinkat és az érdeklődőket, hogy
a Gyógyszerészet szerkesztőségében
(Bp. V., Zrínyi u. 3. B. épület II. em. 202 szoba)
korlátozott példányszámban kaphatók az alábbi kiadványok:

a **Gyógyszerészet** 1992 évi 36. évfolyamának egyes számai
(120 Ft + 6% ÁFA)

A **Gyógyszerészeti Tudomány Aktuális Kérdései** 9. 10. szám
(300 Ft + 6% ÁFA)

a **Természetpatika '92** c. színes ismeretterjesztő könyv
(1500 Ft + 6% ÁFA)

Dr. Kata Mihály és dr. Papp János: **Gyógyszerészi etika** c. könyv
(250 Ft + 6% ÁFA)

Fizetés készpénzzel, postautalvánnyal vagy átutalással!